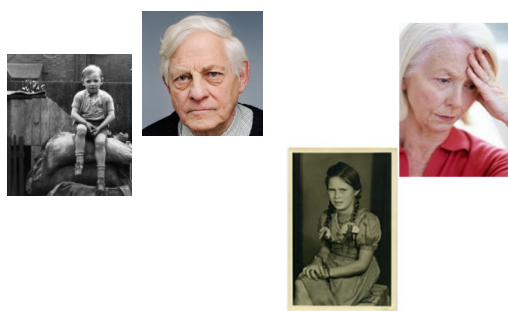


Is het depressie? Of angst?



(potentiële) belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	NVT

Theo en Jannie

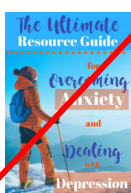


Theo en Jannie



Problemen in de klinische praktijk

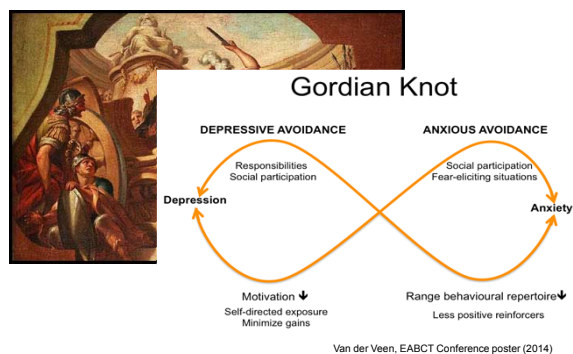
- Welke afdeling gaat behandelen?
- Wat gaan we eerst behandelen?
- Hoe gaan we behandelen?



Depressie en Angst



Depressie en Angst

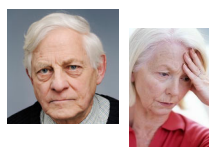


Angst bij depressie

Prevalentie van angst bij depressie: tot wel 65% in klinische groepen¹

"Angstige depressie"

- Ernstiger toestandbeeld²
- Meer suicidaliteit^{3,4}
- Meer sociale beperkingen³
- Tragere respons op behandeling en trager herstel met verhoogde kans op terugval¹



¹ Andreesen, *Br J Psychiatry*, 2007
² Schoevers et al., *Drugs*, 2008
³ Kessler et al., *Epidemiol Psychiatr Sci*, 2015
⁴ Fava et al., *Psychol Med*, 2004

Wat is een angstige depressie?

Verschillende definities¹:

- Dimensionele benadering: Depressie + angstige spanning
- Syndromale benadering: Depressie + angststoornis

¹ Ionescu et al., *CNS Spectr*, 2013



NESDO studie

- De Nederlandse Studie naar Depressie bij Ouderen (NESDO)



- Bij baseline 378 depressieve en 132 gezonde controles (n=510)
- Leeftijd: 60-93
- Behandeling: huisarts of BGGZ / SGGZ

NESDO

Netherlands Study on Depression in Older Persons

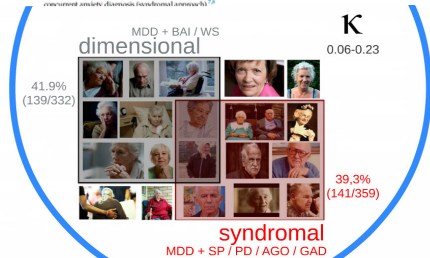
Comijs et al., *BMC Res* (2011)

Defining Anxious Depression in Later Life: A Scoring Heterogeneity in Results

Date C. van der Veen, MSc.,
 Hanneke C. Comijs, Ph.D.,
 Wilkeke H. van Zelt, Ph.D.,

Almost half of depressed patients suffer from significant anxiety symptoms, although anxiety is not a formal criterion of major depressive disorder (MDD).¹ In clinical practice anxious depression is challenging, as high anxiety levels in depression are associated with more impairment and a worse prognosis.² Unfortunately, no consensus exists on the diagnostic criteria for anxious depression. Anxious depression has been defined as either MDD with high levels of anxiety symptoms based on symptom severity scales (dimensional approach) or as MDD with co-occurring anxiety disorders (syndromal approach).³

Van der Veen et al.,
Am J Geriatr Psychiatry (2014)



e.g. Kappa's:
 MDD + Worry Scale – MDD + GAD = 0.10 [-0.02 – 0.24]
 MDD + BAI – MDD + PD +/- AGO = 0.12 [-0.02 – 0.39]

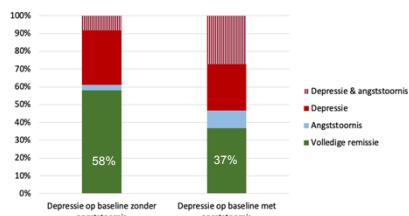
Conclusie

- Depressie met angstige spanning lijkt wat anders te zijn dan een depressie met een comorbide angststoornis
- Belang onderzoek naar angst bij depressie op te splitsen



Bevindingen beloopstudie (2 jaren) - comorbide angststoornissen -

- Specifieke kenmerken hangen samen met specifieke comorbide angststoornissen
- Indien er sprake is van een comorbide angststoornis op baseline dan is er minder kans op volledig herstel na 2 jaren.



Bevindingen beloopstudie (2 jaren) - met angstige spanning -

- Depressieve patiënten met veel angstige spanning op baseline kenmerken zich door kwetsbare persoonlijkheidstrekken en meer recente life-events

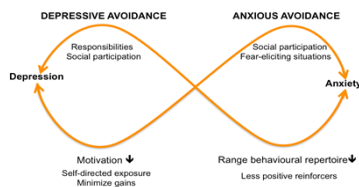


- Dezelfde interactie tussen deze kwetsbare persoonlijkheidsfactoren en het doormaken van life-events gedurende de 2 jaren tekenden een ongunstiger beloop

Behandelen....?



Gordian Knot



Symptoomdynamiek



Journal for Person-Oriented Research

2017, 3(1), 1-10
Published by the International Society for Person-Oriented Research
Early available at <http://www.person-oriented.org>
DOI: 10.17105/jpor.2017.10

Personalized Feedback on Symptom Dynamics of Psychopathology: A Proof-of-Principle Study

Renske Kruse^{a,b,c}, Dore C. van der Veen^{a,b,c}, Michelle N. Servaas^{b,c}, Jojanneke A. Buitensloot^{a,b}, Richard C. Oude Vrielink^a, Denny Borsboom^a, Henricus G. Ruhe^{b,c}, Robert A. Schoevers^a, & Harriette Riese^a



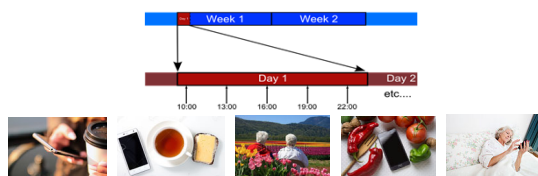
67-jarige vrouw met depressieve en angstklachten sinds 2008
De behandeling verloopt moeizaam
- Terughoudend tav medicatie
- Moeilijk te motiveren voor exposure



Elektronisch dagboek (ESM)

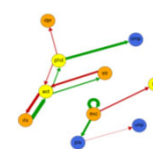
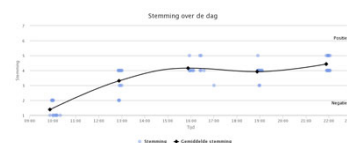
- het dagelijkse leven in de gesprekskamer -

- Stemming; ervaren spanning, angst
- Lichamelijke ongemak en lichamelijke activiteiten
- Sociale activiteiten; alleen of bij anderen. Hoe aangenaam is dit
- Dagelijks plezier en ongemakken (met open tekst)

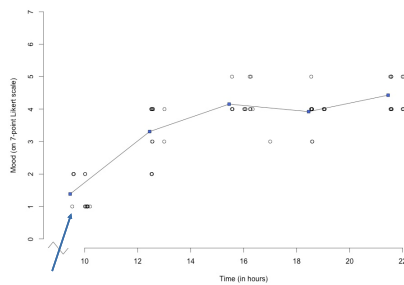


Uitkomsten

- Haalbaar en acceptabel (miste slechts 4/70)
- Een persoonlijk rapport werd door de onderzoekers samengesteld en door de behandelaar met patiënte en haar man besproken.
- Het bespreken van het rapport wordt door zowel patiënte en behandelaar als waardevol ervaren



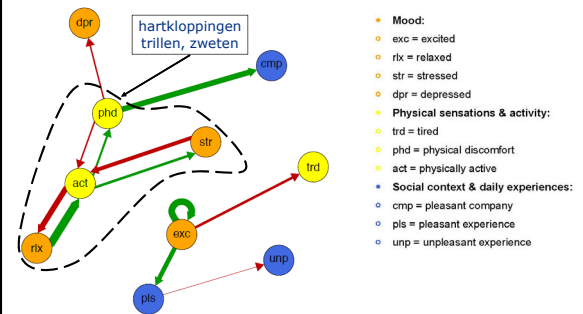
Dagelijkse stemminswisseling



'Dit wordt weer zo'n vreselijke dag'

'Het begin is het lastigst, maar daarna wordt het beter'

Dynamisch netwerk



Conclusies

- Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen een depressie met angstige spanning en een depressie met een comorbide angststoornis.
- Op groepsniveau lijken verschillende factoren het toestandsbeeld te kenmerken en het beloop te bepalen.
- We weten niet goed *hoe* en in *welke* volgorde we *wat* moeten behandelen.
- Inzoomen op het dagelijkse leven van patiënte met een elektronisch dagboek is haalbaar en acceptabel.
- De dynamiek van symptomen etc. bespreken, geeft inzicht en motiveert voor interventies.

Dank voor jullie aandacht!

